Vraag en Antwoord Wegingstafel 16 september/Raadsplein 25 september 2025		
VTH uitvoerings- en handhavingsstrategie Omgeving Edam-Volendam		
Datum vraag	**Fractie(s)**	**Vraag en antwoord**
10-09-2025	GroenLinks PvdA	In het raadsvoorstel 'VTH uitvoerings- en handhavingsstrategie Omgeving Edam-Volendam 2026 -2030' verzoekt het college de gemeenteraad in te stemmen met het beleid zoals vervat in de Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (hierna VTH) Uitvoerings- en handhavingsstrategie. In het dit raadsvoorstel geeft het college ook aan dat op grond van artikel 13.5 van het Omgevingsbesluit het college van burgemeester en wethouders een uitvoerings- en handhavingsstrategie op het gebied van het omgevingsrecht dient vast te stellen. Het college vraagt de gemeenteraad in te stemmen met beleid dat het college van burgemeester en wethouders later vaststelt. Vraag 1. Kan volgens het college dit beleid worden vastgesteld nadat het hoogste bestuursorgaan van de gemeente, namelijk de gemeenteraad, dit heeft vastgesteld door ermee in te stemmen? Antwoord 1: Nee. Het college is bevoegd tot het vaststellen van het voorliggende beleid op grond van artikel 13.5 van het Omgevingsbesluit. Omdat er de laatste tijd veel te doen is geweest over handhaving in de raad, hecht het college er waarde aan dat het beleid vooraf aan de vaststelling wordt voorgelegd aan de raad, zodat ook de raad vooraf aan de vaststelling op de hoogte is van de inhoud van het beleid. Vraag 2. Zo ja, hoe verhoudt dit zich tot de wettelijke plicht van het college - en daarmee niet de gemeenteraad - op grond van artikel 13.5 van het Omgevingsbesluit, om een uitvoerings- en handhavingsstrategie op het gebied van het omgevingsrecht vast te stellen?

		Antwoord 2: Zoals onder vraag 1 aangegeven is het college bevoegd tot vaststelling van de uitvoerings- en handhavingsstrategie. Aan de raad wordt verzocht hier op voorhand mee in te stemmen. Vraag 3. Mocht het college van mening zijn dat de gemeenteraad VTH-beleid moet vaststellen - bijvoorbeeld als kader voor de door het college vast te stellen uitvoerings- en handhavingsstrategie - kan het college dan aangeven welk deel van de voorliggende uitvoerings- en handhavingsstrategie beleid is en welk deel uitvoering? Oftewel: wat is het beleid dat het college ons vraagt vast te stellen? Antwoord 3: De gemeenteraad is niet bevoegd VTH-beleid vast te stellen.
18-09-2025	LEV	Vraag 1. In de beantwoording van vragen van GroenLinks/PvdA over de VTH-strategie stelde het college dat “de gemeenteraad niet bevoegd is VTH-beleid vast te stellen”. Tegelijkertijd verwees het college in beantwoording van vragen van Lokaal Edam-Volendam juist naar “door de gemeenteraad vastgesteld beleid en prioritering”. Kan het college uitleggen hoe deze uitspraken met elkaar te verenigen zijn? Antwoord 1: In de beantwoording van de vragen van Lokaal Edam-Volendam wordt met de verwijzing van het beleid en prioritering gedoeld op de door de raad vastgestelde regels en het huidige VTH Beleid. Voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet was de raad nog bevoegd tot vaststelling van het VTH-beleid. Die bevoegdheid is nu overgegaan naar het college. Zoals in de commissie ruimte ook uitvoerig is uitgelegd, is de raad bijvoorbeeld wettelijk verplicht een omgevingsplan op te stellen, waarin de regels voor met name bouwen en gebruik voor onze gemeente in worden opgenomen. Voorts is het op grond van artikel 5.1 van d Ow verboden bepaalde activiteiten (bouwen) uit te voeren zonder omgevingsvergunning. Het is vervolgens aan de overheid om deze wetten en regels te handhaven. Voor wat betreft het omgevingsrecht ligt de basis van deze verantwoordelijkheid voor het bestuur in diverse wetten en geldt de zogenaamde beginselplicht tot handhaving. Ofwel, wordt er een regel en/of wettelijke bepaling overtreden, dan moet het bestuur handhaven.

		Bij het stellen van kaders/regels hoort ook het handhaven van deze kaders/regels. In de nieuwe uitvoerings- en handhavingsstrategie geeft het college uitsluitend aan hoe zij in de praktijk zullen omgaan met overtredingen van wettelijke regels en van de door de raad vastgestelde regels (zoals bv het omgevingsplan, welstandsnota). Vraag 2. In een interne verduidelijking van ambtelijke zijde is aangegeven dat de uitvoering plaatsvindt op basis van collegebeleid, raadsbeleid en landelijke regelgeving, en dat de raad onder meer het welstandsbeleid en het omgevingsplan vaststelt, die vervolgens de basis vormen voor handhaving (zoals bij dakkapellen). Ook werd daar gesteld dat tot invoering van de Omgevingswet het VTH-beleid zelf door de raad werd vastgesteld. Erkent het college dat de raad dus wel invloed en kaderstellende bevoegdheden heeft die rechtstreeks doorwerken in de uitvoering van VTH-beleid? Zo ja, waarom werd dit in eerdere beantwoording niet vermeld? Antwoord 2: Als de raad er voor kiest dat de regels moeten worden aangepast bij een bepaald soort overtreding, zal er wellicht geen sprake meer zijn van een overtreding. Bij het vaststellen van het definitieve omgevingsplan, kan de raad er bv voor kiezen om alle dakkapellen in welke vorm dan ook vergunningsvrij te maken. Let wel, dit kan grote gevolgen hebben voor de ruimtelijke kwaliteit. In de commissie ruimte van 16 januari 2025 is echter als gevolg van een aantal handhavingszaken, waaronder dakkapellen, met de raad besproken in hoeverre zij nog achter hun regels staan. Toen is unaniem aangegeven dat de raad van mening is dat de huidige regels nog voldoen en aanpassing dus niet nodig is en dat de handhaving moet worden voortgezet. Vraag 3. Hoe verklaart het college dat richting GroenLinks/PvdA werd gesteld dat de raad geen rol heeft, terwijl richting LEV en intern wordt erkend dat de raad via welstandsbeleid en omgevingsplan nadrukkelijk kaders stelt? Antwoord 3: Aangegeven is dat de raad niet meer bevoegd is tot het vaststellen van het handhavingsbeleid (het huidige VTH-beleid). Zoals bij vraag 1 en 2 is aangegeven blijven het de regels van de raad en de wettelijke regels die door het college worden gehandhaafd.

		Vraag 4: Op welke punten en in welke mate is de raad nu daadwerkelijk bevoegd? Antwoord 4: Zie antwoord vorige vragen. Vraag 5: En waar ligt de harde scheidslijn tussen wat de raad bepaalt en wat het college bepaalt? Antwoord 5: Zie antwoord vorige vragen. Zowel de raads- als collegebevoegdheden zijn wettelijk vastgelegd. Vraag 6: Is het college bereid een eenduidige notitie op te stellen waarin helder wordt uiteengezet, welke onderdelen van het VTH-beleid exclusief tot de bevoegdheid van het college behoren, welke onderdelen van het beleid/kader rechtstreeks door de raad worden vastgesteld, en hoe deze samenhangen sinds de invoering van de Omgevingswet? Antwoord 6: Zie antwoord vraag 5. Het volledige VTH-beleid en hiermee wordt het handhavingsbeleid bedoeld (betreft uitvoering), is de bevoegdheid van het college. Vraag 7: Erkent het college dat de huidige inconsistentie in beantwoording richting raad en fracties de indruk wekt van willekeur en verwarring over de rolverdeling? Antwoord 7: Nee Vraag 8: Welke stappen neemt het college om dit te herstellen? Antwoord 8:

		Door het beantwoorden van bovenstaande vragen wordt een en ander nader verduidelijkt. Daarbij wordt nogmaals opgemerkt da er reeds veel informatie is verstrekt over het aspect handhaven in de commissie ruimte van 16 januari 2025 en bij het kijkje in de keuken van 23 januari 2025.